

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS PODCHLUMÍ 2021–2027

Analýza rozvojových potřeb a rozvojového
potenciálu MAS Podchlumí

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
A. Systematické zlepšování dopravní infrastruktury	V území bylo proinvestováno mnoho finančních prostředků do dopravní infrastruktury, přesto zde přetrvává problém s kvalitou silnic zejména III. třídy a místních komunikací. Jejich technický stav v některých obcích je tristní, opravy či modernizace probíhají pomalu. Za poslední čtyři roky také stoupla dopravní nehodovost. Některé obce se potýkají se špatným technickým stavem chodníků a na řadě míst chybí infrastruktura pro pěší. Investice v této oblasti přispějí ke zlepšení průjezdnosti a prostupnosti obcí a zejména dojde ke zvýšení bezpečnosti všech účastníků silničního provozu v obcích a v celém území působnosti MAS Podchlumí.
B. Zvýšení kvality a dostupnosti environmentálně příznivých forem dopravy	Přestože má území dobré podmínky pro rozvoj alternativních forem dopravy, tak investice v této oblasti byly v posledních letech spíše sporadické. Nedostatečná je především infrastruktura pro cyklo dopravu – v území chybí souvislá síť cyklostezek, nejsou vybudovány bezpečné úseky pro pohyb cyklistů v obcích, chybí bezpečné křižení cyklo dopravy s jinými módy dopravy a nedostatečné jsou i doplňkové služby a infrastrukturní zázemí pro cyklisty např. stojany, úschovny, odpočinková místa, cyklopumpy, dobíjecí stanice pro elektrokola apod. Je potřeba zvýšit zájem o cestování veřejnou dopravou, některé obce potřebují modernizovat autobusové zastávky a vybavit je bezpečnostními prvky. Investice do cyklo a veřejné dopravy přispějí ke snížení zátěže území působnosti MAS individuální automobilovou dopravou, zpřístupní tyto formy širší veřejnosti a celkově zvýší jejich atraktivitu a konkurenceschopnost vůči individuální automobilové dopravě.
C. Zajištění a rozvoj moderní technické infrastruktury v území včetně digitalizace	V území je stále poměrně vysoký počet obcí a místních částí, které nejsou napojeny na centrální kanalizační a vodovodní síť ukončenou ČOV (pouze 1/5 obcí je napojena na kanalizaci s ČOV), případně na kořenovou čistírnu či soustavu domovních ČOV. Velmi nízká je také plynofikace a řada obcí se potýká s nedostatečným a zastaralým veřejným osvětlením, vodovodní sítí nebo potřebují posílit zdroje pitné vody. Velkou výzvou pro zvýšení kvality života je podpora zavádění vysokorychlostního internetu v obcích/na venkově, které umožní i rozvoj digitalizace a elektronizace agend na obcích. Investice v této oblasti zvýší atraktivitu prostředí a přispějí ke zkvalitnění životního prostředí v jednotlivých obcích MAS Podchlumí.
D. Ochrana životního prostředí a adaptace území na klimatické změny	Důležitým prvkem funkčního zázemí a klíčovým benefitem pro život na venkově je kvalitní životní prostředí. V území MAS Podchlumí jsou potřebné investice, jež přispějí ke zmírnění dopadů lidské činnosti i změn klimatu. Nezbytné je pokračovat v investicích do systémů nakládání s odpady, které efektivním způsobem budou řešit shromažďování, třídění, přepravu, skladování i využívání odpadu. Důležité jsou také investice do energetické infrastruktury, které přispějí ke snížení spotřeby energie a posilování potenciálu obnovitelných a alternativních zdrojů energie. Také je potřeba reagovat na klimatické poměry, absenci přírodních blízkých opatření pro zadržení vody v krajině, existenci problémů s rychlým odtokem srážek z území, s erozí půdy, se snižující se průchodností krajiny a biodiverzity způsobených nevhodným hospodařením na zemědělské půdě (nepřiměřeně velké půdní bloky, obvykle tvořené rozsáhlými monokulturami) a realizovat pozemkové úpravy. Všechny tyto faktory mají negativní dopady na resilienci krajiny proti suchu. V území je potřeba pokračovat i v revitalizaci a ochraně přírodních prvků, rozvíjet lesnictví a regulovat rekreační funkci lesa. Naplnění potřeby přispěje ke zlepšení jednotlivých složek životního prostředí i ke zvýšení kvality životního prostředí území MAS Podchlumí jako celku.

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
E. Zlepšování podmínek pro rozvoj lokální ekonomiky, místních trhů a produktů	<i>Velcí zaměstnavatelé jsou soustředěni především do měst. Ve venkovských oblastech jsou zastoupeni jednak živnostníci a drobní řemeslníci a výrazný je v území také podíl zemědělských subjektů. Západní území regionu má nižší intenzitu podnikatelské aktivity a nízkou konkurenceschopnost. Místní zemědělci a řemeslníci produkují řadu zajímavých regionálních výrobků, které je potřeba ještě více propagovat a využívat v území – chybí krátké prodejní řetězce. Pro zvyšování jejich konkurenceschopnosti je nezbytné podporovat lokální ekonomiku, diverzifikovat podnikatelské aktivity a zavádět inovace ve výrobě, vytvářet krátké prodejní řetězce, propojovat místní producenty s dalšími místními subjekty.</i> <i>Ve venkovském území se nachází řada nevyužívaných objektů ze zemědělské činnosti i nevyužívaných historických objektů, které je možné využít pro podporu rozvoje podnikatelských aktivit s vyšší přidanou hodnotou (progresivní a inovativní firmy).</i> <i>Podpora v této oblasti zajistí udržení a rozvoj pracovních míst v území působnosti MAS Podchlumí a zvyšování konkurenceschopnosti místních firem.</i>
F. Zvyšování kvality a dostupnosti lidských zdrojů a posilování zaměstnanosti v území	<i>Dostupná a kvalifikovaná pracovní síla je jedním ze základních faktorů rozvoje lokální ekonomiky a pracovní síla s potřebnými znalostmi a kompetencemi je jedním ze základů pro rozvoj firem s vyšší přidanou hodnotou. Důsledky ekonomického vývoje a dopad pandemie Covid-19, mohou způsobit v území výraznější růst nezaměstnanosti – mírný růst nezaměstnanosti a pokles počtu volných pracovních míst. V území je také několik obcí, kde se podíl nezaměstnanosti pohybuje nad 6 %. Je potřeba připravit se na různé scénáře a podporovat vzdělávání dospělých, především těch znevýhodněných na trhu práce a ohrožených ztrátou zaměstnání. Místní zaměstnavatelé stále nevyužívají dostatečně flexibilní způsoby zaměstnávání jako například zkrácené úvazky, sdílené pracovní úvazky, distanční práce, volná pracovní doba, práce z domu apod. Důležitá je také podpora sezónní práce.</i> <i>Aktivita v této oblasti přispějí k udržení přirozené míry zaměstnanosti a ke zvýšení adaptability pracovní síly v regionu MAS Podchlumí.</i>
G. Posilování vzájemné spolupráce a zkvalitňování samosprávy v území a využívání principů Chytrého venkova	<i>V území MAS Podchlumí spolupracují obce, komunity, rozvojové iniciativy, veřejné a podnikatelské subjekty, což dokládají společně zrealizované projekty i spolupráce na tvorbě nové strategie. V této spolupráci je třeba nadále pokračovat, prohlubovat ji a pro zvyšování kvality života využít nové příležitosti, které se naskýtají celému území, například rozvíjet principy Chytrého venkova. Dále je potřeba pokračovat ve zefektivňování činnosti veřejné správy – digitalizace, zavádění elektronizace apod.</i> <i>Naplnění potřeby přispěje k vytvoření základního předpokladu pro rozvoj dalších iniciativ zaměřených na podporu lokální ekonomiky, sociální a digitální inovace činností, které posílí úlohu venkovských oblastí v Podchlumí. Vytvoří se také podmínky pro zlepšení organizace veřejné správy, zjednodušení přístupu k informacím, odstranění nadbytečné administrativy, usnadnění styku občana s úřady.</i>

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
H. Zkvalitnění a doplnění chybějící infrastruktury pro aktivní trávení volného času všech věkových skupin a podpora spolkového života v obcích	<i>Soubory, spolky a další uskupení, která zajišťují společenské, kulturní i sportovní aktivity v obcích, řeší problémy v oblasti údržby infrastruktury, zázemí i vybavení. V řadě obcí je potřeba investic do zázemí či prostor pro kulturní, sportovní či společenské aktivity, které jsou na hranici životnosti. Posílit je třeba také dostupnost sportovních zařízení i jejich využívání podporou sportovních aktivit v obcích. Také je potřeba posilovat činnost spolků a zájmových organizací, aby se zvýšila dostupnost nabídky pro trávení volného času dětí a mládeže v menších obcích. Důležité je také posilovat roli obecních knihoven, které vlivem společenských i technologických změn mohou plnit roli komunitních center – potřeba jak v oblasti materiálního vybavení, tak v oblasti posílení personálních kapacit.</i> <i>Intervence v této oblasti přispějí ke zlepšení kvality života v jednotlivých obcích v působnosti MAS Podchlumí a zvýší také atraktivnost území pro návštěvníky. Pestřejší nabídka trávení volného času ovlivní také zdravotní stav obyvatel a sehrává důležitou roli v prevenci sociálně-patologických jevů zejména u dětí a mládeže.</i>
I. Zatraktivnění fyzického a veřejného prostředí v obcích	<i>Více jak polovina obcí v území se potýká s problémy spojenými s fyzickým prostředím – nevyhovující stav některých veřejných budov, neuspokojivý vzhled veřejných prostranství, zastaralá zeleň, zastaralý či chybějící městský mobiliář na veřejných prostranstvích, herní prvky, špatný technický stav menších pomníků, zastaralé nebo chybějící dětská a workoutová hřiště, absence zelené infrastruktury apod. V některých obcích je také potřeba řešit nevyužívané plochy tzv. brownfields, které jsou zanedbané a nevzhledné.</i> <i>Zlepšení fyzického a veřejného prostředí v obcích Podchlumí umocní pozitivní dojem a zvýší atraktivitu obcí pro obyvatele i návštěvníky. Lidé budou žít a podnikat v obcích, které svým vzhledem budou příjemné a útulné.</i>
J. Udržení tradic, přírodního a kulturního dědictví a posílení turistické a rekreační funkce Podchlumí	<i>V obcích Podchlumí se nachází přírodní zajímavosti a lokality, parky, zámecké zahrady, církevní, kulturní i historické památky, které se však často potýkají se zhoršeným technickým stavem. Území je výjimečně velkým množstvím pískovcových památek, kde řada z nich však má zhoršený stavebně technický stav. Území sice má poměrně hustou síť turistických tras, cyklotras a naučných stezek, u řady z nich je potřeba řešit zhoršený technický stav, nedostatečný či zastaralý mobiliář, zastaralé nebo nedostatečné vybavení. Území chce nadále posilovat komunikaci a spolupráci všech aktérů působících v cestovním ruchu – společná propagace, tvorba tematických produktů apod.</i> <i>Investice do infrastruktury cestovního ruchu, spolupráce a kvalitní propagace zvýší prestiž území MAS Podchlumí, pozitivně se promítne do návštěvnosti a zároveň přispěje k tomu, že památky a tradice zůstanou zachovány pro další generace.</i>
K. Zvýšení dostupnosti a kvality sociálních služeb ve vazbě na demografický vývoj v území	<i>Nabídka sociálních služeb je nejvíce koncentrována především do Hořic. Přestože populačně Podchlumí v posledních letech roste, tak věková struktura obyvatel je méně příznivá. Vlivem nepříznivého demografického vývoje (stárnutí populace), sílí poptávka po službách pro seniory, dále i pro osoby se zdravotním postižením a osoby s duševním postižením – služby podporující setrvání osob v přirozeném prostředí a potřebná podpora pečujících blízkých osob. V důsledku ekonomického a sociodemografického vývoje roste význam komunitní a sociální práce i v malých obcích, které pomáhají potřebným k překonávání nepříznivé sociální situace – rodiny s dětmi, nízkopříjmové skupiny obyvatel, osoby ohrožené závislostmi a dalšími rizikovými jevy. Pozornost je nutné věnovat i zajištění sociálního bydlení pro různé skupiny. Potřeba je jak v oblasti investic do infrastruktury pro poskytování</i>

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
	<i>sociálních služeb a vybavení, tak i zajištění dostatečných finančních prostředků pro provoz.</i> <i>Investice budou reagovat na změny ve struktuře obyvatel v území působnosti MAS Podchlumí, zajistí rovnocenné podmínky pro všechny potřebné, zlepší se životní podmínky obyvatel a sníží výskyt sociálně patologických jevů.</i>
L. Zlepšení podmínek pro vzdělávání, zajištění a zkvalitnění služeb v souladu s potřebami občanů	<i>V území působnosti MAS Podchlumí je potřeba pokračovat v investicích do zlepšení infrastruktury pro výuku odborných předmětů, materiálně technického vybavení, modernizace učebních pomůcek, rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků a péče o ně, nastavení efektivního systému kariérového poradenství, rozvoj gramotnosti a klíčových kompetencí žáků. Školy také potřebují posílit odborné personální kapacity například psycholog, kariérový poradce, speciální pedagog apod. Pro sladění rodinného a profesního života je potřeba rozšířit nabídku školních klubů a družin. Školy řeší také problémy se zastaralým zázemím školních kuchyní a jídelen, technickým stavem sportovišť, hřišť a zahrad např. venkovní mobiliář.</i> <i>Pro posílení atraktivity území a zajištění kvalitních podmínek pro život je nezbytné udržet a zkvalitnit základní služby i v malých obcích v působnosti MAS Podchlumí, tak aby byly co nejlépe dostupné obyvatelům.</i> <i>Naplněním potřeby dojde ke zkvalitnění vzdělávací nabídky v území MAS Podchlumí, zkvalitnění služeb na školách a posílení komunitní role vzdělávacích institucí ve venkovském prostoru a celkovému zvýšení životních podmínek obyvatel.</i>
M. Zajištění podmínek pro řešení krizových situací v území a posílení bezpečnosti v obcích	<i>Polovina obcí v území působení MAS má své obecní jednotky Sboru dobrovolných hasičů, které plní důležitou roli při řešení krizových situací a jsou také důležitým prvkem v komunitním životě obcí. Pro efektivní činnost JSDH je potřeba řešit problémy spojené s technickým stavem požárních zbrojnic, se zastaralým technickým vybavením včetně výstroje a výzbroje a některé jednotky potřebují obnovit vozový park. Pro ochranu obcí je potřeba řešit špatný stav vodních nádrží v území působnosti MAS.</i> <i>Naplnění potřeby přispěje k zabezpečení akceschopnosti jednotek SDH obcí MAS Podchlumí. Investice do malých vodních nádrží v obcích vytvoří zásobu vody pro případ hašení požárů, posílí také retenci a akumulaci vody a zvýší zásobu užitkové vody pro obec.</i>